

GYOMAI UJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Negyedévre — — — 1 pengő 80 fillér
Fél évre — — — 3 pengő 40 fillér
Egész évre — — — 6 pengő.

Lapzárta PÉNTEK déli 12 óra.

Megjelenik minden vasárnap reggel.

Felelős szerkesztő: WAGNER MÁRTON

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

„HUNGÁRIA” KÖNYVNYOMDA

Gyoma, Kossuth Lajos utca 576.

Telefon: 22.

Hirdetések díjszabásai:

Egyhasábos 1 cm.-es hirdetés 20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, tizszerinél 15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félevesi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

Többezer főnyi tömeg részvételével folyt le a frontarcosok második találkozója.

Vasárnap délelőtt tartotta második találkozóját a magyar frontarcosok szövetsége, amely alig egy éve alakult meg és máris egyik legelső tényezője lett az országnak.

Borbély-Maczkó Emil borsodmegyei főispán szervezte meg a frontarcosok gárdáját, az a főispán, akinek az autóját frontarcos soffőr vezeti és aki körül tisztviselők és altisztek egyaránt a frontarcosok sorából kerültek ki.

Ezrével gyűltek össze a MOVE székházában az ország minden részéből összesereglett frontarcosok és kicsinek bizonyult a második emelet, mert még a folyosók és lépcsők is feketéltek az ünneplőbe öltözött, jelvényekkel és kitüntetésekkel díszített tagoktól. A honvédelmi miniszter szárnysegéde kíséretében civil ruhában, frontarcos jelvényt jelent meg a gyűlésen.

A nagygyűlés a Hiszekegy elismádkozásával kezdődött. Majd vitéz Borbély-Maczkó Emil mondott megnyitó beszédet.

Bejelentette, hogy az ország legelső frontarcosa, vitéz nagybányai Horthy Miklós kormányzó kihallgatáson fogadta és a kormányzó üdvözlését küldi a frontarcosoknak. Majd üdvözölte Gömbös Gyulát, aki nemcsak mint honvédelmi miniszter, hanem mint frontarcos bajtárs jött el az ülésre.

Ezután Gömbös Gyula honvédelmi miniszter nagy éljenzések között emelkedett szólásra.

— Kedves Bajtársak, — mondta, — ha igazak volnának azok a hírek, hogy én a frontarcosokat nem becsülöm és mozgalmukat nem helyeslem, akkor nem jöttem volna el és a jelvényeket nem tűztem volna ki. Lehetnek nálam különb frontarcosok, de a mai helyzetben és a mai állásomban magamat tartom az első frontarcosnak. Egy honvédelmi miniszter, aki a frontarcosok ügyével nem foglalkozik, nem tölti be hivátását. Elrendeltem, hogy min-

den legénységi állományhoz tartozó arany vitézségi érmes, amennyiben elhelyezkedni nem tud a civil életben, azonnal felvendő a hadseregbe. Elrendeltem azt is, hogy minden olyan, a tisztikarhoz tartozó havidíjas, ki arany vitézségi éremmel rendelkezik és a 35. élet évet még nem töltötte be, szintén felvendő a hadseregbe.

Tegnapelőtt helyettem, távollétemben a belügyminiszter betervezte az altiszti ellátásról szóló törvényjavaslatomat. A javaslatban van egy frontarcos szakasz: Nemcsak az állami hivataloknál és intézményeknél, hanem minden magán társaságnál, amelyik az állammal szerződéses viszonyban van, az altiszti állások 50 százaléka volt igazolványos altisztekkel, s 50 százaléka vitézekkel, rokkant altisztekkel és frontarcosokkal töltendő be s így száz százalékgig érvényesülhetnek a frontarcosok.

A frontarcos kérdés azon kérdések közé tartozik, amelyek magasabb nemzeti szempontból bírálható el és amely nem posványosítható el pártpolitika révén.

— Jaj annak a politikusnak és miniszternek, aki eltéveszti szem elől, hogy az utókornak látnia kell azt, hogy aki a haza oltárán áldozatot hozott, a megbecsülésben nem részesül. Intézkedtem, hogy mindenütt ahol helyőrség van, amikor egy frontarcost visznek utolsó útjára, a helyőrség képviseltesse magát a sirjánál. Azonban én nem a halál, hanem az élet minisztere vagyok. Meg kell adni a végső tiszteletet, de addig, amíg élek, a megélhetésemet kell biztosítani és a magam részéről mindent megteszek a frontarcosok megélhetésének biztosítására. Megteszem azt is, hogy amennyiben szállításokról van szó és egyenlők a feltételek, akkor a frontarcosokat részesítem előnyben.

— Bár mennyire szeretem Olaszországot, kopirozni nem kívánom. Nem kívánom azért, mert a ma-

gyar népléleknek megvannak sajátosságai. Nekünk el kell mélyednünk a honfoglaló magyarok lelkébe és meg kell önmagunkat találnunk. A fasizmus azért tört előre, mert egységes volt. A frontarcos kérdésnél is sajnálatosan kell megállapítanunk, hogy amint Borbély-Maczkó Emil kezdeményezte a mozgalmat, rögtön akadnak elnöki konkurensok s bár kifelé be nem vallott célokkal, de mégis politikát akartak csinálni. Az egyik a királykérdést dobta oda, a másik társadalmi forradalomról ábrándozik és nem tudják azt, hogy lényegében egyik sem éri el célját. Mert egy kis nemzet széttárgolva még társadalmi mozgalmakra is száz százalékot veszít erejéből.

— Azért jöttem közétek, hogy elmondjam, hogy a kormány a legnagyobb szeretettel foglalkozik az ügyekkel, hogy első sorban érzem a kötelességemet, amely érdekeitekért tettekre készítek. Azt akarom, hogy minden frontarcos tudja, hogy Gömbös Gyula honvédelmi miniszter a képviselője.

— Az utolsó, amit mondani akarok az, hogy hatalmas erőt látok bennetek, de már deresedik a haj és kifogyóban vagytok s természet örök törvénye azt kívánja, hogy vissza fiatalítsuk az erőket. Menjetelek szét a falvakba, beszéljétek fiaitoknak hősi tetteitekről és a frontarcos szellem lesz a fiatalok közé átplántálva, amely felépítheti az új Magyarországot.

Percig tartó tomboló taps fogadta a miniszter beszédét, amely után indítványára elhatározták, hogy a frontarcosok kebeléből egy bizottság ül össze a honvédelmi miniszterrel, amelynek az lesz a feladata, hogy a frontarcosok munkájának további programját előkészítse. Több hozzá szólás után a gyűlés a Himnusz elneklésével végetért.

A gyűlés után a frontarcosok azt a koszorút, amely puskagúlára téve az elnöki emelvényen állott, katonazeneszó mellett zárt sorokban az Andrássy úton végighaladva kivitték a városligetbe és megkoszorúzták vele a Hősök Emlékkövét.

A Gyomai Jótékony Nőegylet műsoros estéje

november 8-án a legszebb erkölcsi és anyagi siker jegyében járszódott le. A közönség szívéhez talált az este célja és hozták nem is fillérjeiket, de pengőiket a szegény fázó embereknek. Ismét nyugodtabban aludhatunk, néhány inséges családnak tudunk segíteni.

Az este elgondolása az elnök dr. Záhonyiné érdeme. Kitiün munkatársai voltak ebben: Sziráczkyné, aki a fáradságos rendezést végezte és nővére Iszer Izabella, aki nagyszerű zongorista és époly kitünő táncosnő. Valóban fővárosi nő volt, amit tőle láttunk és hallottunk. Remélhetőleg nem utóljára.

A többi szereplők is igen sikerült dolgokat hoztak. A Nőegylet ezuton is köszöni fáradságukat.

Mint igériük az önkéntes be-
lépődijakat itt kezdjük el nyugtázni, megjegyezve, hogy az

adakozások még folynak.

Névnep megváltás címén dr. Szilágyi Ferenc, ifj. Wagner Márton 20—20 P. Kató Lajos, dr. Messinger Albert, Glück Ármán, Feiler Lajos, dr. sarkadi Nagy Pál, dr. Chrisztián Kálmán, dr. Pálka Pál, Csermák Kálmán, Hartenstein Ignác, Kruchió Lászlóné, viléz Haviár Gyula dr., dr. Tardos Gáspár, Grósz Zoltán, Kner nyomda, Schulek Béla és neje, Vanis Gyula, Záhonyi Aladár, Wagner Márton Fiai 10—10 P. dr. Vincze Endre 7 P. G. Nagy László, Szabó Józsefné Endrőd 6—6 P. Végh Béla 5:52 P. Gecsei Sándor, Vidó Jánosné, Kerekes Károly, Hégely Imre, Bácsy Géza, dr. Szilágyi Ferenc, Becher Ernő, Becher Rezső, Olicsek Gyula, dr. Vogel Károly, Ailer Andrásné, dr. Singer Istvánné, özv. H. Kovács Gyuláné, özv. Kovács Jánosné, Pétermann József,

Nyiszlor Péter, Honti Antal, Weil Sándor, dr. Balázs László, Klein Sándor, brassói Greising József 5—5 P. Feiler Ernő, Keresztési József, Kovács Mária, Haidu Béla, Szabó Benedek, Kőszegi István, Grosz Salamon, Györgypál N., Prókai János, Répás Pál, Schuszték Sándor, Arany Gusztáv, Jakóné Szabó Piroska, Szrenkányi János, Faragó Mária 4—4 P. Bujdos Lajosné, Horváth Sándorné, Kiss Lajos, Trébics Dezső, özv. Zolnay Béláné, Bencsik László, Pulusgor István, Biró László, Weinnmann Károly, Mikó István, Fekete János, N. N., Nagy Lajos 3—3 P, Korpos Jánosné, N. N. Iványi István, Fekete Lajos, Krenn Gyula, Madaras Katalin, Kiss Antal, N. N., Pfeiffer József, N. N., Lant József, Kruchió Mihály, Harmati Lászlóné, Kovács Albert, özv. dr. Kovács Albertné, Szücs Antal, Diczy János, dr. szentjohanni Bartha János, Kéri István, Horváth József, Berkovics Adolf 2—2 P, Garai Balászné, N. N., Szabó József, N. N., 1.50—1.50 P, Kiss Istvánné, Gál György, Kiss Gergely, N. N., Varga Pálné, Majzik László, Györgypál Albert, N. N., 1—1 P, Diószegi Andrásné 0.50 f.

Óriási lendületet vett a magyar baromfi- és tojás kivitel.

A tojás kiviteli kompány most zárult le, mégpedig váratlanul jó eredménnyel, amennyiben az év első hat hónapjában mintegy 90 ezer mázsa magyar tojást vittek ki. Tojásexportunk tehát az előző évihez képest több mint 100 százalékkal emelkedett. Hasonló eredményt mutat az élő- és vágott baromfi kivitelünk alakulása is. Míg tavaly az első hat hónap alatt 40 ezer mázsa magyar baromfit exportáltak, addig az idén az év első felében több mint 69 ezer mázsa baromfit vittek ki. Most aktuális az őszi nagy pulyka-export is. Bár a londoni fogyasztó a nagytestű, fekete, nem zsíros pulykát kedveli, ennek ellenére az Alföldön még mindig a kicsiny és kővéres fehér pulykafajt tenyésztik. A gazdáknak saját érdeklükben kellene oly pulykaállományt tenyésztetniük, amely anyagi érdeküknek is megfelel. A csirke kivétel is nagyobb árnyokat öltött, különösen Németország és Anglia felé. Amerika a gyöngycsirkét vásárolja, mert Newyorkban már jó márkája van a magyar gyöngycsirkének.

Dr. Daimel Sándor alispán nyugdíjaztatását kéri.

Dr. Daimel Sándor Békésvármegye alispánja november 8-án a törvényhatósági bizottságtól nyugdíjaztatását kérte és az erre vonatkozó kérelmét írásban adta be. A kérelem következtében a főispán a nyugdíjbizottságot november 22-ére hívta össze és ugyanerre a napra van összehívva a rendkívüli közgyűlés is, amely tárgyalni fogja az alispán nyugdíjaztatási kérelmét is. Az alispán kérelmének beadása után azonnal szabadságra ment és távolléte alatt a vármegyei ügyeket dr. Márky Barna vármegyei főjegyző, mint az alispán törvény szerinti helyettese vezeti.

Krecsmárik Endre meghalt.

Krecsmárik Endre szegedi polgári iskolai tanár f. hó 8-án házasságának 27. életének 52-ik évében hosszú szenvedés után elhunyt. Temetése f. hó 10-én délután 3 órakor volt Szarvason az ág. hitv. ev. egyház szertartása szerint. Elhunytát özvegyén és gyermekein kívül nagy számu rokonság gyászolja. Krecsmárik Endre, aki lelkes rajongója volt a természettudományoknak s mint régész is fáradhatatlan munkásságával lette közismertté nevét régi ismerőse volt olvasóinknak is. Több éven keresztül volt polgári iskolánk tanára. A szimpatikus és nagy tudásu tanár Gyoma környékén is több ízben végzett régészeti kutatást és az ő nevéhez fűződik a Faluszövetséggel karöltve megtartott kiállítás megrendezése is. Elhunyt szíves körben kelt őszinte részvétet.

November 29.

Erre a napra halasztotta a GySC a 15-re hirdetett teaestélyét.

Azt hisszük, valami nyomás ok készítette a vezetőséget arra, hogy megváltoztatta a dátumot. Mert úgy tudjuk, hogy az est szereplői készen vannak műsorukkal.

Igy — sajnos — két hetet kell várni, annak a szépszámu és hálás közönségnek, amelyik nem felejtette még el az októberi jól sikerült vacsorát. Az előjelek azt mutatják, hogy a 29-iki teaestély méltó lesz a GySC-hez és semmiben sem marad mögötte az eddigieknek. Arra is tekintettel van a vezetőség, hogy a mai nehéz viszonyok mellett a legjutányosabb áron juttassa szórakozáshoz közönségét.

Erre est a legjobb barát!
A LEGJOBB GYERMEKÁPOLÓSZEREKKEL GONDOZZÁK.
Höfer gyermekhigiéné, gyermekérem, gyermekszappan
 DÁRABJA 90 FILLER
 LESZÁRITJA A KIÜTÉSEKET, MEGSZÜNTETI A BŐR VÉRŐSSÉGÉT, PATIKÁBAN, DROGÉRIÁBAN, ILLATSZERTÁRBAN KAPHATÓ.
 30 filler

Egyre romlik a helyzet a közterhek fizetése terén.

A pénzügyigazgató jelentése szomorú adatokat tartalmaz az adófizetések októberi eredményéről. Emiatt a múlt hónapban 2 városra és 10 községre kimondták a vagyoni felelősséget s ezt most újabb 15 községre mondták ki. Már csak három olyan községe van a megyének, ahol az adók ürhető mértékben folytak be. — Ezek a községek Pusztatölvár, Szentetornya és Csabacsüd.

A vármegye adózóinak terében a múlt évi hátralékkal együtt 7.157.345 pengő van előírva, Erre az év első 10 hónapjában összesen 3.642.228 pengőt fizettek be. A hátralék 3.939.105 pengő, tehát az egész előírás 68 százaléka. Az idén 291.875 pengővel kevesebb adó folyt be, mint tavaly. Forgalmi adókban az idén 1.120.964 pengő folyt be a tavalyi 1.357.225 pengővel szemben és 79496 pengővel kevesebb az illetékbe fizetés is.

H I R E K

Az országos front-harcosok nagy gyűlésén a gyomai front-harcosokat Wagner József képviselte. Ez uton is felhívjuk a jelvény viselésére jogosultakat, hogy saját érdekükben is minél előbb lépjenek be az országos szövetségbe és ez ügyben forduljanak Nónay Ferenc századoshoz.

Gyoma község képviselőtestülete f. évi november 10-én közgyűlést tartott, melynek egyetlen fontosabb tárgya a községi vendéglő bérbeadása volt. A községi képviselőtestület egyhangulag elfogadta és jóváhagyta a Karsay Lajossal megkötött szerződést, mely szerint a vendéglőt 12 évre bérbeadja 1000 pengő bérért, azonkívül bérlő fizeti az összes adókat, külső és belső tatarozást vállalja és az épületet most is karba tartja. A képviselőtestület bérlőről feltételezi, hogy a vendéglő régi jó hírnevét helyreállítja.

Országos vásár Békésen. Békés községben a legközelebbi országos vásár november 21-én és 22-én lesz, melyre veszmentes helyről mindenféle állat felhajtható.

Pályázat fedenyag szállításra. A gyulai államépítészeti hivatal a kezelése alá tartozó állami közutak fenntartására és hengerelésére az 1930—31. évben előirányzott kavics és zuzalék anyagoknak a vasúti állomásokról a helyszínrre való kiszállítását vállalati uton kívánja biztosítani. Többek között Szarvason 408 m³ kavicsot, 175 m³ zuzalékot, Kondoroson 120 m³ zuzalékot, Szeghalmon 55 m³ kavicsot, 66 m³ zuzalékot, Körösladányban 277 m³ kavicsot, 179 m³ zuzalékot, Mezőberényben 12 m³ kavicsot, 25 m³ zuzalékot, Békésen 1527 m³ kavicsot és 349 m³ zuzalékot kell kiszállítani a hivatal által kijelölt helyre. Részletes feltételek megtekinthetők a gyulai államépítészeti hivatalnál. Pályázati határidő november 25 délelőtti 12 óra.

Az egységespárt keddi értekezletén a boletta árának felemelése és az őrési jegy bevezetése mellett foglalt állást.

Gyomai anyakönyvi hírek.
Születtek: Nagy Pál, Antal Piroska, Novák József. **Házasság:** Kovács Lajos—Tari Juliánnával, Braun Ádám—Nagy Eszter, Gál István—Veres Piroska, F. Kiss Sándor—Izsó Máriaival, Schwalm András—Kiss Máriaival. **Halálozás:** Putnoki Irén 1 hónapos, Bácsi Sára—Olajos Jánosné 66 éves, Vidó István 79 éves, Lakatos Sándor 24 éves, Szőke Gergely 66 éves, Csökönyi Lajos 80 éves, özv. Kőrödi Gerzsonné—Zöld Eszter 72 éves, özv. Kiss Mihályné—Szilágyi Zsuzsanna 65 éves.

Kondorosi küldöttség megy Klebelsberg gróf kultuszminiszterhez. A kondorosi községi belső iskola fulzsufoltsága ügyében a napokban küldöttség keresi fel a kultuszminisztert, hogy egy tanerő alkalmazásának költségeit fedezné. Most 140—150 növendék szorong egy tanteremben s egy tanító vezetése alatt. Ez lehetetlen állapot, amelyen feltétlenül és sürgősen segíteni kell.

ÉRTESÍTÉS.

Tisztelt olvasóinknak tudomására hozzuk, hogy lapunk árusításával Gara József urat a Magyarországra, Az Est, Pesti Napló árusítóját bíztuk meg. Kivánságra házhoz kézbesíti lapunkat, a szombati heti piacon és vásárnap a publikáció előtt a község házában árusítja.

Tisztelettel:
A Gyomai Ujság
Szerkesztősége.

Miért kacérok a brazilai nők? Nemrégiben három magyar ember indult Braziliába, hogy az őserdőben zoológiai gyűjtéseket eszközöljön. Az expedíció tagjai most érkeztek haza. Elmodták, hogy a brazilai nők azért olyan kacérok, mert hamar elvirágoznak, pár év az egész életük. A brazilai expedícióról különös érdekes cikket közöl Tolnai Világlapja legújabb száma, amelyben ezenkívül sok cikket, novellát, két folytatásos regényt és hetven képet talál az olvasó. Egy szám ára 24 fillér, negyedévi előfizetési ára pedig mindössze 2 pengő 90 fillér. A népszerű képeslap minden olvasója 10-pengő bolti ár helyett 2 pengő 90 fillérért bérmentve megkapja Tolnai Világlexikona, Világtörténelme és a Műveltség Újja egy-egy diszkötésű kötetét.

ÉRTESÍTÉS! Tudomására hozzuk t. olvasóinknak, hogy a Hungária nyomdát és a Gyomai Ujság szerkesztőségét és kiadóhivatalát Kossuth Lajos utca 576 sz. (Wagner fa-telep) alá helyeztük. Telefon számunk 22.

Az emberi agy, mint elektromos batteria. Reiter dr., a koppenhágai St. Sans-kórház osztályorvosa, tudományos kísérletekkel igazolta be, hogy az emberi agy — amely főleg fehérje, konyhasó, klór, nátrium, kálium, mész és magnézium összetételéből áll — tökéletesen úgy működik, mint egy rádió-batteria. Megállapított tény az is, hogy az agyat a működéshez szükséges savakkal a vér látja el, melynek hiányában az agy nem tud elektromosságot termelni s így beáll a gondolatszegénység. Az alvásutáni szellemi felfrissülésnek is ugyanaz a magyarázata, mint a rádióakkumulátornál, tudniillik az agy a környező levegő elektromosságából magától feltöltődik. De nemcsak az agyat, hanem az emberi szervezet legparányibb részét is a vér látja el szükséges tápanyagokkal. A vér életlanilag

helyes összetételétől függ tehát az anyagcsere zavartalan lebonyolítása. A rádiótechnikai kutatások és az emberi szervezettel kapcsolatosan végzett kísérletek azt mutatják, hogy a fénybesugárzó készülékkel — melyből Amerikában már több mint 20 millió darab van forgalomban — a vér anyagcserejének zavartalan működését csodálatos módon lehet szabályozni. Ez tehát a magyarázata annak, hogy a „Hélvezér“ fénybesugárzó készülék számtalan betegséget meggyógyít 2—3 hét alatt. A készülék működéséről teljesen kimerítő prospektust ingyen kaphat, ha lapunkra hivatkozik és címét közli Szepessy Árpád elektromérnökkel, Budapest, VI., Eötvös-utca 26/b., földszint 2. E fénybesugárzó készülék otthon házilag használható és teljes felszereléssel gumibőrönddel együtt nem kerül többé 125 pengőnél és részletre is megszereshető.

Nyomtatványokat lapunk nyomdájában készíttessen. Izléses munka.

Bécs panaszkodik a magyar gyümölcszállítványok miatt. Az osztrák élelmiszerkereskedők központi szövetsége a bécsi magyar követségnél a magyar gyümölcszállítványok ellen panaszt emelt. A bécsi gyümölcskereskedők állítása szerint ugyanis a magyar küldeményekben nagyon sok az úgynevezett díszített csomagolás (felül retszetős, alul ellenben silányáru) ami a viszonteladónak kárt okoz. Ugyanilyen panasz van az olasz gyümölcsküldeményekkel szemben is.

Lefoglalható szolgálati illetmények. Az adórendezési törvény 12. §-a a közzolgálatban, valamint magánszolgálatban állók szolgálati illetményeinek és ellátási díjainak lefoglalását a következőképpen szabályozta: 1. Korlátlanul, teljes összegükben lehet lefoglalni a közzolgálatban vagy a magánszolgálatban állók adóköteles illetményeit, ellátási díjait, valamint az ügyvédi gyám- és nyugdíjintézetektől járó ellátási díjakat az ezek után kivetett adók, ezek pótlékai és járulékaik erejéig, továbbá a közzolgálatban állók illetményeit és ellátási díjait a szolgálati viszonyból eredő térítmények, pénzbüntetések erejéig; 2. a közzolgálati illetmények és díjak felel részben foglalhatóak le gyermektar-tási díj fejében; 3. egyéb követelésekért csak az illetmények és ellátási díjak egy harmada vehető foglalás alá. Az illet-

ményekre és ellátási díjakra kieszközölt végrehajtás hatálya kiterjedt a később változott illetményekre és ellátási díjakra is.

Terjessze a Gyomai Ujságot!

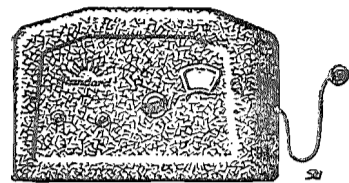
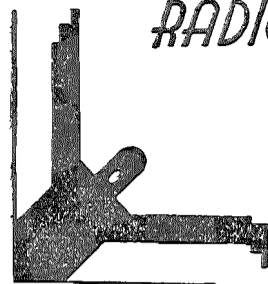
Szabályozzák az autóközlekedést. A belügyminisztert az utóbbi időkben történt halálosvégi gázolások arra indították, hogy a közlekedés rendjét szigorúan szabályozza. Az új intézkedésben legnagyobb gondot a sofőrvizsgákra fordítanak. Az intézkedés előszele már a budapesti sofőrvizsgákon érezhető formában jelentkezett, amennyiben a vizsgára jelentkezők ötven százalékát visszadobták. A sofőrvizsgák szigorítását vidékre is kiterjesztik. A vizsgálóbizottság tagjai csak olyanoknak adhatnak hajtási igazolványt, akik feltétlen urai a gépeknek. Sofőrvizsgákra csak előzetes alapos orvosi vizsgálat után bocsájtható a jelentkező. A szigorú rendszabályok életbeléptetésével remélik, hogy a szerencsétlenségek száma csökkenni fog.

Villamos sugarak a sebészet szolgálatában. A philadelphiai tartott amerikai sebészkonferencián több kiváló orvosi tekintély a legnagyobb jövőt jósolta a sebészeti célokra használt villamosugaraknak, amelyek a műtétek bizonyos fájánál teljesen ki fogják szorítani a műtőkést. Howard Kelly baltimorei tanár szerint az elektrooperáció épp úgy aránylik a késsel végzett műtétekhez, mint a villamosváltak az ósdi lóvonatokhoz. Az új rendszerrel be lehet hatolni az agy legkényesebb rétegeibe és a hátgerinche, vérzési veszélyeket a villamosműtétek nem ismernek. Dr. Sahs (St. Louis) kijelentette, hogy a villamos műtőszerszám új korszakot nyitott az idegműtétek terén. Nagy daganatokat lehet most minden varrás nélkül eltávolítani, ahol azelőtt 60—70 ezüst kapcsot kellett alkalmazni.

Kérje mindenütt a Gyomai Ujságot!

Hogyan telepítsük a gyümölcsfákat. Erre a kérdésre felel és fiz. tervrajzot közöl a Növényvédelem és Kertészet legújabb száma. Ismerteti még a legelők fásítását, a szüret utáni teendőket, a rózsák ültetését és téli takarását, a virágtrágyázását, vértetű irtását, a gyümölcs csomagolását stb. A dusan illusztrált kiváló szaklapokból egy alkalommal a Növényvédelem kiadóhivatala (Budapest, V. kerület, Földművelésügyi Minisztérium) lapunkra való hivatkozással készséggel küld mutatványszámot.

3a MAGYAR RÁDIO

Standard 3a

**3-1 CSÖVES TÖKÉLETES HÁLÓZATI RÁDIO
LEGSZEBB LEGOLCSÓBB, LEGTÖBBETUD.
KAPHATÓ 6-12-18 HAVI RÉSZLETRE.**

**Minden jobb
szaküzletben.**

Amikor a gordiusi csomót nem sikerül kettévágni. Orange város (New Jersey) legújabb szabályrendelete megengedi a vásárnapi mozielőadásokat, ellenben a vele teljesen összeépített East Orange továbbra is fenntartotta a vásárnapi mozi-filmat. Ezek az ellentétek súlyos helyzetbe hoztak egy mozi, amelynek épülete mindkét község területén fekszik. A tulajdonos egy ideig úgy oldotta meg a dilemmát, hogy az Orange államra néző oldalon külön kaput nyitott és az East Orange területén levő ülőhelyekre vasárnap nem adott jegyeket. Azonban kitűnt, hogy a mozivászon egy része East Orange területére nyílik át s most ezen az alapon teljesen befiltolták a vásárnapi előadásokat.

Meghalt a világ legöregebb asszonya. Buenos-airesi jelentés szerint Braziliában a ma nap halt meg Rosa da Costa, a világ legöregebb asszonya, százötvenéves korában. Halálát tízenyolc gyermeke siratja — tízennégy fiú és négy leány — valamennyi százévnél idősebb és a következő leszármazók, százhuszonnégy unoka, kétszázharminc dédunoka, tízennégy ükunoka, akik közül a legifjabb tízenhároméves. A legújabb népszámlálási adatok szerint Braziliában rendkívül sok száz évesnél idősebb személy él, akik tulnyomórészt mulattok.

**November 15-től
drágul a posta.**

Idegesség, fejfájás, álmatlanság, szédülés, bággyadság, félelemérzések eseteinél a természetes „**Ferenc József**” keserűviz kiűnő háziszér, amely az emésztőszervekből eredő zavarok nagy részét megszünteti s visszaadja a testnek és szellemnek régi munkaképességét. Orvosi szaktekintélyek megfigyelték, hogy a **Ferenc József** viz öreg embereknél is megbízhatóan és minden fájdalom nélkül hat. A **Ferenc József** keserűviz gyógyszer-tárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

Két bájos hindu hölgy magyarázul nyilatkozik a Délibáb színházi hetilap legújabb számában. A Lehár ünnepélyről részletes beszámolót közöl és azt számos képpel illusztrálja. A fényes külsőségek között lezajlott premierről is megemlékezik, Tauber Richard a csodálatos hangú énekes ezúttal nem a zenéről, hanem a szép asszonyokról nyilatkozik. Nagyon érdekes visszaemlékezést közöl Adyról a színésztől. A „Skót”, az „En hetem”, a „Lapzárta után” és természetesen a „Külföld Humora” című rovatokat is megtalálja az olvasó a 84 oldalas Délibáb legújabb számában. Ára 30 fillér.

Magrazzia volt Szarvason. Az egyik fővárosi cég felhívta a földművelésügyi miniszter figyelmét arra, hogy Szarvason egyesek külföldi, magyar talajon kevésbé jól termő lóhere és lucernamagot kevernek a magyar áru közé. Hatósági személyek vizsgálták meg egyes szarvasi kereskedők áruját és megállapították, hogy a panaszok mindenben jogosultak. Intézkedés is történik a kevert áru lefoglalása ügyében, egyidejűleg rendeletet bocsátott ki a kormány, amelyben elrendelte, hogy olyan külföldi lóhere és lucernamagvakat, amelyek Magyarországon nem hoznak kellő termést, meg kell festeni épügy, mint a délafrikai lucernamagot.

Nem ad csizmát a szovjet a munkások családtagjainak. Moszkva két milliós lakossága közül csak háromszázezen vásárolhatnak cipőt. Az Exchange Telegraph londoni lap szerint Moszkvában csak teszt munkások és családjaik kapnak cipőjegyet, úgy, hogy a város kétmilliókétszázötvenezer lakossága közül csak háromszázezernek van joga ahhoz, hogy lábbelít vásároljon. Egy pár cipő, vagy csizma ára megfelel egy havi munkabér harmadrészének.

A GY. S. C nov. 29-iki teaestélyén a 10-ik Bethlen Gábor honvéd gyalogezred zenekara muzsikál.

Gép, amely a levegőben áll. A levegőben való repülés, ami alig néhány éves múltra tekinthet vissza, új korszakához érkezett. Egy olasz mérnök olyan csodagépet készített — és azt szakértők előtt be is mutatta — amelynek nincsenek szárnyai, de azért minden nekifutás nélkül felemelkedik a levegőbe, ott hirtelen meg áll, majd függőlegesen felfelé emelkedik, aztán hátra, ismét előre, végül szabályszerű pontossággal leereszkedik arra a helyre, ahonnan felemelkedett. Ha ezt a gépet átviszik a gyakorlati használatba, akkor nemcsak repülhetünk a levegőben, hanem állhatunk is.

New-York államában annyira megsaporodott az úlszéleken elhagyott, használhatatlan autók száma, hogy az állam főbiztosa jónak vélte hirdetések útján közölni, hogy megállapodást létesített egyes kereskedelmi hajókkal, melyek két dollár ellenében hajlandók a közlekedést gátló járműveket a tengerbe sülyeszteni. Ugy látszik ott még van hely.

Hány házat építettek az idén a fővárosban. A székesfővárosi statisztikai hivatal augusztusi jelentése közli azokat az adatokat, melyek ez év építkezését ükrözik vissza. Ezek szerint ez évben 535 lakóház, 576 taldalékipítés, 52 ráépítés és 559 egyéb átalakítási munka volt. Az újonnan keletkezett lakások száma 2988. Egyszobás lakás épült 1676, kétszobás 626, háromszobás 337, négyszobás 221, ötszobás 78, hatszobás 50. A tavalyi lakásszaporulat ezzel szemben 4498. Az újonnan keletkezett lakószobák száma 5321, míg tavaly 9058 volt. A cselédszobákkal előszobákkal együtt az idén 8084 szoba épült, míg tavaly 14.262. A lakóházaknál a bontások száma az idén 46, tavaly 66 volt, egyéb épületeknél idén 22, tavaly 21, vagyis idén összesen 68, tavaly 87. Ezek az adatok fényesen dokumantálják, hogy mennyire csökkent ez évben a lakásépítési tevékenység.

Agyonütötte a kereszt a valósággyalázó szocialistát. Bódi Gáspár rákoskereszturi lakos, aki a szocialdemokrata mozgalmak egyik helyi vezetője volt, vasárnap este sógorával ittasan ment hazafelé. Ülközben vallási becsmérlő kifejezéseket hallatva, megállt a hatalmas kökereszt előtt, amelyre fel akart mászni. A súlyos kötömb rádőlt és menten agyonütötte.

HIREK MINDENFELŐL.

A nemzeti pártok győzelmet arattak Ausztriában az elmúlt vasárnap megtartott választásokon a szociáldemokraták és a komunisták felett. A választás végleges eredménye a következő: szociáldemokraták 72 mandátum, keresztényszocialisták és Heimher, illetve Heimatswehr 66 mandátum, nemzeti gazdasági blokk és földművelés-szövetség 19 mandátum, és Heimatsblokk 9 mandátum.

Halálos autógázolás történt vasárnap Békésen. Dávid Sándorné békési lakost egy autó, akkor amikor egyik oldalról a másikra akart átmenni, elütötte. A súlyosan sérült asszonyt azonnal beszállították a békéscsabai kórházba, ahol rövid idő múlva sérüléseibe belehalt.

A regőcei választókerületben a kormánytámogató jelölttel szemben nagy többséggel a Magyar Parasztpárt jelöltjét dr. Mojzes János bajai ügyvédet választották meg képviselőnek.

A képviselőket kényszeríteni fogják a Ház ülésein való megjelenésre. Alig néhány napja tanácskozik a képviselőház, már is több alkalommal előfordult, hogy nem volt tanácskozásképes, mert a képviselők javarésze egyáltalán nem jelenik meg az üléseken. Vannak olyan képviselők, akik jóformán sohasem járnak el az ülésekre, csak a fizetésüket veszik fel. Épen azért mozgalom indult meg, hogy minden képviselő kötelezőleg legyen kénytelen eljárni az ülésekre és jelenléti ivatek kell minden nap aláírni, mert az olyan képviselők, akik nem járnak az ülésekre, megróváshoz részesülnek a házelnökség részéről, sőt a fizetésükből is levonják az azokra a napokra eső részt, amelyeken a képviselők nem vettek részt a Ház ülésein.

Négyszáz pengő havi jövedelemtől progresszív lesz a kereseti adó pótléka. A pótlékolással a nagyobb fizetések fokozatosan növekvő, erősebb megadóztatását akarja elérni a kormány.

Háborus készülődés Oroszországban. A szovjet orosz és lengyel határon lázas erősítési munkálatok folynak és nagyban készülődnek a finn határ közelében lévő erődök meg erősítésére. Az orosz lakossá-

got mindenütt mozgósítási hírekkel izgatják.

Ötvennégy millió pengő haszon. Két év alatt kereslettenyit a cukorkartel. A két év alatt összesen 4230 ezer métertermársa cukrot termelt. A hazai cukorfogyasztás az utóbbi évben mintegy 30 ezer métertermársával csökkent. Ennek következtében a belföldi fogyasztás tisztán haszna is kevesebb 1 millió pengővel.

Prága—Budapest. Csehország is hajlandó megkezdeni a cseh—magyar kereskedelmi tárgyalásokat a magyar kormány ajánlata alapján. A helyzet tehát az, hogy Csehország egyrészt elkeseredett vármháborút gyakorol, másrészt elméletben a gazdasági megértés alapján áll.

November 20-án új huszpengősöket bocsát ki a gy-bank. A régi 20 pengős bankjegyeket november 20-tól kezdődőleg bevonja a forgalomból. A bevonásra kiűzött határidő 1931 május 31.

Endrődi hírek.

(Endrődi tudósítónktól.)

A felebaráti szeretet örökérvényű parancsa csatasorba állítja Endrőd tehetősebb polgárait is, hogy bár a mai időben csekély feleslegükből áldozatot hozzanak és segítségükre siessenek azon magyar testvéreknek, kiknek ajtaján az inség kopogtat. A hivatalos gyűlési megelőzőleg az endrődi Kath. Egyesületék is munkába léptek és érdekes segélyezési tervet eliparkodnak megvalósítani. Ezen cél érdekében Csernus Mikály apátplebanos az alábbi felhívást intézte híveikhez:

Kedves Híveim!

A gazdasági pangás ferge-tege nem kíméli a magyar társadalom egyetlen oszlopát sem. A megélhetés nehéz gondja von barázdát a verejtekező magyar homlokokra, a nélkülözés, nyomor és szenvedés kétségbeesett panaszá sikkolt fel ezrek és ezrek lelkeiből. A tél fenyegető ráme sok száz családot megfagyással és éhenhalással fenyeget, ha — örömeinket, szórakozásainkat és fényezésünket le nem tompítva — nem sietünk — a faji szeretet sürgelő parancsára — szegény testvéreink felsegítésére.

Ne gyülesezzünk, ne beszéljünk sokat, hanem amit Isten adott, abból valamit juttassunk azoknak is, akik a nehéz magyar élet mostoha fia.

Az endrődi egyesületek nagy többsége nevében és megbízásából kopogtatok az endrő-

pi magyarság becsüleles szive aytajan.

A nyomor rossz tanácsadó! A forradalom mindent elseperhet! Addig segíünk, míg a magyar láthatár lüzben nem áll!

A beírt adományokat a Szent Antal-házban gyűjtjük össze.

A magam részéről nov. 1-től március 1-ig minden nap 3 szegény gyermeknek adok ingyen ebédet. A felnőttek segélyezésére pedig e négy hónap alatt — havonként 40 P — az összesen 160 pengőt ajánlok fel. Ezenkívül ruha-segélyben részesíték 30 gyermeket.

Tisztességes magyar ember nem vonja ki magát e kötelességszerű áldozatból, hanem a felebaráti szeretet nagy parancsát átérzve anyagi erejéhez képest segít nyomorgó emberfarsain!

Isten áldja és segítse a derék adakozókat!

Endrőd, 1930. okt. 16-án.

CSERNUS MIHÁLY
apátplébános.

Megjegyzések „Hivatalos nyilatkozat az endrődi főjegyző feyelmi ügyéről” című cikkhez. Az alispáni hivatal jónak látta fenti címmel Békésvármegye valamennyi lapjában nyilatkozatot közzé adni, amelyben részletesen elmondja, hogy vizsgálta ki Páncél József dr. II. főjegyző az endrődi főjegyző ellen tett feljelentést, hány oldalas a felvett jegyzőkönyv, hány napdíjat tudott ebben az ügyben elszámolni. stb. stb. Változott viszonyok miatt nem szívesen foglalkozunk ezzel az ügygel, nem óhajtunk foglalkozni a nyilatkozat „téves” adataival sem, csak azt az egyet akarjuk leszögezni, hogy sohse árultunk zsákban macskát. Ha volt mer-

szünk a feljelentést megtenni s álltuk a harcot nyíltan úgy lett volna annyi bátorságunk bármiféle kivánságunknak nyíltan férfiasan is kifejezést adni. Vakmerő ráfogás az a megállapítás, hogy a Belügyminiszterhez beadott névtelen feljelentést ez ügyben szereplő följelentők adták volna be. Több tárgyilagosságot és akkor minden oldalon megnyugvás lesz.

Az endrődi állatorvos husszemle díja. Ez ügyben részletesen informáltuk olvasóinkat, hogy az endrődi képviselőtestület mintegy 5000 P husszemle díjat adományozott az endrődi állatorvosnak, ami a jellegi helyzetben nemcsak feltűnő volt, de a fennálló rendeletekkel szemben — mint kimutattuk — törvénytelen is. Mint értesültünk a képviselőtestület f. évi november 8-án tartott rendkívüli közgyűlésében ezen határozatát visszavonta és a megszavazott 5000 P husszemle díjat egyhangulag megvonta és akként rendelkezett, hogy ezen összeg a községi közpénztári illeti.

Endrődi fiatal gazda tragikus halála. Tragikus módon halt meg Knapcsék Sándor 29 éves gazdálkodó. Jól elvégzett fuvar után három társával áldomást ivott, majd mikor kifele indultak a tanyára, három társatréfából a faluban akarta őt hagyni. Knapcsék a kocsi után iramodott, fölugrott a felhércre. Az egyensúlyát elvesztve a lovak közé esett és a rakott kocsi keresztül ment rajta. Társai a fején vérző fiafalembert elvitték dr. Kovács Péter egészségügyi tanácsos, községi főorvoshoz, ki azonban arra való hivatkozással, hogy neki kö-

szere nincs, a gyógyszeriar pedig pénz nélkül kötszert nem ad ki a sérültet minden megvizsgálás és bekötés nélkül elutasította. Erre elvitték a sérültet dr. Weisz Aladár orvoshoz, aki a sebet kimosta és bekötözte. Hozzátartozói mikor Knapcsék hátgerinc fájdalmáról panaszkodott dr. Bartha Gusztáv gyomai orvos utasítására elvitték a gyulai kórházba, hol csigolya törést állapítottak meg, amelybe bele is halt. Könnyelműek az emberek, életükre nem vigyáznak, de az emberbaráti, felebaráti szeretetet, amely az elsősegélyt mindenkire nézve kötelezővé teszi Diogenesz lámpájával kell keresnünk.

Endrődi anyakönyvi hírek.

Születtek: Bela Tibor, Hornok Jolán, Alt Etelka, Valuska Mária, Tóth Balázs, Nehéz Jolán.

Házasság: Mastala József—Farkas Mária, Dávid Vince—Varga Mária, Vinkovics Imre—Vadász Piroska, Varga István—Almásy Mária, Sz. Molnár István—Giricz Ilona, Timár Miklós—Nehéz Mária, Hornok Imre—Julis Veronika, Büngösi Géza—Timár Eszter. **Elhaltak:** Timár Sándor 7 hónapos, Koloh Sándor 15 hónapos, Dinya Mária 14 napos.

Keresünk a GYOMAI

piacon és a környékbeli falvakban agilis, gazdáknál jól bevezetett

ügynököket,

akik textil gyártmányaink eladásával komolyan foglalkoznának. Jó kereset biztosítva. Választ „AGILIS” jelígre Blockner J. hirdető irodájába, Budapest, IV., Városház u. 10 sz. kérünk.

PUBLIKACIÓ.

Kovács Jánosnak két fertály tanyaföldje kedvező fizetési feltételek mellett eladó. Ugyancsak eladó a pusári és az örökös nyilasi földje is. Venni szándékozók jelentkezzenek nála a 400 házszám alatt.

300 kéve leveles csutka eladó Pfeiffer József Tompa utcai lakosnál.

A Hangyában a kedvezményes áru kiosztása hétfőn azaz november hó 17-én kezdődik.

Az állami szövetakció olcsó szövetei kaphatók Szilágyi Antal szabó mesternél, ugyancsak neki tavalyi szemes-tengerije, egy dupla ablakja és egy ágy fája van eladó.

Ingatlan forgalom.

Beinschróth Ádám nős Weidmann Magdolnával, megvette a gyomai 236 tkv. betétben 9273—9287,1 hrsz. alatti pusári szántót 3220 pengőért Nádudvary Jánosné szül. Kruchió Esztertől.

Ádám Jánosné szül. Piltz Zsuzsanna megvette a gyomai tkv. 5067,5066 és 5068/1 hrsz. alatti tanyaföldet 4900 pengőért Beinschróth Ádám nős Weidmann Magdolnával, gyomai lakostól.

Marjai Antal megvette a gyomai 2995 tkv. betét 7217 hrsz. alatti 2 hold tanyai szántót 2000 pengőért Marjai Antalné, Putnoki Sára, valamint Marjai Antaltól.

Dobó Zsigmond nős Szilágyi Zsuzsánnával, megvette a 358 tkvi. betét 5171—72 hrsz. alatti ingatlanoknak 1/8 részét özv. Szilágyi Mihályné szül. G. Nagy Juliánnától 1000 pengőért.

Molnár Endre és neje Erdős Juliánna megvették a 4216 tkv. betét 2407 hrsz. alatti beltelkes Jakóházat Czinkóczy Lajos és neje Zvara Annától 3000 pengőért.

Marjai Sándor és neje Dutkon Eszter megvették a gyomai 2358 sz. tkv. betét 9187 hrsz. alatti 403 négyszögöl pusári szántót Dutkon László gyomai lakostól 100 pengőért.

Dutkon István nős Biró Eszterrel megvette a 2358 tkv. betét 9230 hrsz. alatti 339 négyszögöl pusári szántót Dutkon Lászlótól 100 pengőért.

Csath Endre és neje Cselei Mária megvették a 4800 tkvi. betét 5394/1 hrsz. alatti 1 hold 1501 négyszögöl tanyai szántót Herter András és neje

A Békésmegyei Általános Takarékpénztár Részvénytársaság

gyomai fiókja (ezelőtt Gyomai Takarékpénztár-Nagytakaréék)
és endrődi fiókja (ezelőtt Endrődi Népbank R.-T.)

váltókölcsönöket ház és földingatlanra bekebelezés mellett, vagy személyi hiteletet kezességgel bármily összeg és a forgalmi érték legmagasabb százaléka erejéig a legelőnyösebb feltételek és kamatláb mellett folyósítanak. Másutt fennálló drágább kamatozású kölcsönöket konvertálnak és az ezzel kapcsolatos törlesztéseket illetve kikebelezéseket díjtalanul eszközlik. A bekebelezési költséget méltányosan és a legminimálisabb összegben számítják fel.

Akinek tehát kölcsönre van szüksége, vagy akinek már magasabb kamatozású kölcsöne van és ezt saját érdekében olcsóbb kamatozású kölcsönre konvertálni óhajtja, keresse fel az intézetek **üzlethelységeit,** ahol a szükséges felvilágosításokat a legnagyobb készséggel megkapja anélkül, hogy a felvilágosítás-kérés az érdeklődőt bármire is kötelezné.

Mindennemű bankári megbízást vállalnak és azokat azonnal a legelőnyösebb feltételek mellett teljesítik.

Betéteket a legmagasabb kamatozás mellett gyümölcsöztetnek.

